

Academia Hispano - Francesa

Avenida de la Puerta del Angel, 23

BARCELONA

Teléfono 11723

Fundador y Director : D. TOMÁS GIRAU

APUNTES

de

Cálculo aritmético superior

Alumno D. *Antonio García de Paredes*

CONTINUACIÓ DE LA LLIBRETA N.º 2, PÀG. N.º 4.

ritzen amb l'agressor, encara que sigui d'una manera encoberta, per tal, de què, com en els temps primitius, el feble continuï essent la víctima eterna.

Què hem avançat? Ben poc, ben poc. Oh! la justícia, que malurada et deixen; com et desvirtuen, com et inutilitzen! Perquè Itàlia és més forta que Rússia, l'arreconen i deixen que vingui el «estado de secho»; perquè mitja Espanya lleial és més feble que l'altra mitja Espanya unida a Alemanya, Itàlia i Portugal, també arreconen i espuren el nostre «estado de secho». També veu ara que torcenen al repús de la tragèdia de Hunia per culpa del Japó; i també com si res. Potser un repetit estat de fet? Naturalment.

La justícia! m'acorgonyria d'esser-ne tan mal administrador i d'interpretar-la tan molament.

Un any que estem en guerra, i si als primers mesos foren injustos amb nosaltres, de cada ^{dia} ho han estat més. L'ur concepció

221
material de la vida, llurs egoisme al
seu privilegi priva que el problema de la
nostra guerra sigui tractat al viu, perquè
llavors hauríem la lògica formidable de la ^{nostra}
mas' a la paradora i aquesta veritat, com
gairabé totes, per ells, és crua i terrible;
mes com que ho sabem, per això estant fets
i inventant aquesta veritat de farses en pre-
judici sempre de la nostra Causa.

Fins ara Savia cregut un xic amb
la fraternitat i la justícia administrada pels
burgesos; parat el primer any de guerra
i després de les lliçons preterites estic del-
lusionat i no hi crec. Abduc, (cosa que em
sembla impossible) penso que els organismes
encarregats de guardar els principis d'human-
itat i que ara fan una labor passiva
en contra nosaltres, podrien arribar un
jorn a fer-la activa. Llavors potser ja
no hi hauria remei per nosaltres...

He anat als banys amb la Mercedes;
allà hi havia ja variis companyes i companyes
de l'Hospital. Heu fet uns quants clets de

pany amb tota la colla i l'estona ha trans-
corregut com gairebé cada dia.

És a dos o tres dies que l'al. Lucida Mercè-
dital sap que jo faig aquest diari i va! no
para perquè vol que li deixi llegir. Per intimi-
dar-me em fa ultimàtums verbals de negoció
d'amistat i que si jo no!

Ella, vol a dir que és una nene molt
graciosa, espelta, menuda i simpàtica. Aquesta
tarda ha estat una estona a l'Administració per
tal que li deixés llegir i en vista que no li
deixava, m'ha dit que si per tota la tarda
no ho faia, em retirava l'amistat; jo li
he condicionat la deixa i he dit que tindrà
a baixera; però no ho ha fet o almenys
jo no hi era. Estava rieta i molt bonica
quan ha dit això i entenc que no serà ve-
ritat.

Dimecres, dia 21 juliol del 1937.

Heu sortit amb en Mercè i heu anat
primer a Barcelona per veure el "tio" Comif-
sari que és un "tio" barra. No li heu
trobat.

D'elli hem anat a Ferralba, passant per Sietano, la Franja, per davant d'Osca, etc. Sietano és un poble conquisat ja fa temps als rebels; està molt castigat i gairebé destruït. Osca l'he vista per primera vegada de no molt lluny.

A l'arribar a Ferralba, he estat molt ben rebut per la Luïsa, Bremon, i tots les noies de la ciutat. He dit un xic perquè nos que hem estat en un estat molt bé i tard, no tenia gaire gana. Després he visitat l'Ajuntament, ara la Luïsa, l'Abadia, família i alguns altres veïnats. També he anat a l'escola i quan feia poc minuts que hi era hem sortit el xicot d'escuela per l'excursió i tot hom a guillot.

Per la tarda he retornat a Sarriena.

Dijous, dia 22 de juliol

Grèll, beny i per la tarda he ballat uns quants balls amb la Mares. ditos. Balla molt bé.

Dimarts, dia 27 juliol.

Vida monòtona si bé no avarrida del tot; la tasca et distreu una mica i la calor et va la seva eterna nuca portada: et va mar.

De notícies de guerra n'hi don de força interessants i favorables a la nostra causa; de notícies internacionals n'hi de ben gelades per la nostra causa; potser esperen els organismes burgesos que en Franco faci un altre crim que s'averi el món i total perquè ell s'averi una mica per tornar a esperar-ne un altre.

Dijous, dia 29 juliol

Estic tot aconseguit. M'ero a l'Escola de Guerra n.º 3. Ha estat un curs molt ràpid. M'acompanyo en Dimarts, en fent lloc de l'Hospital

Dimarts, dia 3 d'agost.

No se potgut escriure res aquests

darrer dia. El dia 28 de bon matí ret-
 tirem de Torinyana en Duacel i jo per
 venir aquí a Tolmeig. El dia abans
 vam fer el comiat oficial amb els de
 l'Hospital; volcàrem nues ampolletes de
 companyany (edonim) d'allò més bo?

Després al poc temps que ha es-
 tat a Torinyana m'ho ha fet bonaf
 assistats, car han estat molts els que
 m'han pregat que els hi escrigués. En
 Blay, el Director, en Morcel, sub-cap d'Alay,
 Tolmeig de l'Exercit de l'Est, en Lendro, etc.
 rebí totes les preferencies, etc., etc. Els co-
 miats foren espurats amb quasi tots; en
 més d'un d'ells hi valdre d'ordre
 la nova partida i a molts els sorpren-
 guí.

A les onze del matí dinabte arribarem
 a Lleida on ens veurem els de col finc,
 Florensa, Martí, Plana, etc. A les
 quatre de quatre sortirem de Lleida per
 arribar, en interminable viatge, a l'Espu-
 cada; ven les tres de la matada. Vaig
 deixar els paquets en 13! i que per

ert no ens feren riure poc, a causa dels
 Celaya i vaig anar unes 2 setg. En
 - Van veure primerament la mare i
 el despertarem quasi tots.

Al dia següent, dimecres, per la
 tarda vam anar al Forat i dues dies
 més, a l'Espanyol i a les deu del ves-
 pre altre cop al tren veí València.
 Vam dormir de cinquanta marceses di-
 ferents durant el doblat dels viatges i
 a les onze del nou dia írem a la
 ciutat del Girona.

Durant el viatge de motuada vaig
 poder veure la famosa Costa de
 València, verament esplèndida. També
 vaig veure part de les ruïnes de
 la immortal Sagunt.

Tot seguit d'haver arribat a Valèn-
 cia vam començar les nostres gestions
 que encara no podem acabar com
 acabarem.

La ciutat és molt bonica i ben
 presentada amb edificis nobres. Es
 parla molt el català adialectat (va-

227
leunià) i hi han molts carrers antics
els seus usos en català i castellà. També
he' alguns cartells de propaganda i de
política són escrits en català.

El seu renom es veu clarament el
seu parlat català i s'auguren
coses que van a la recerca de la
seua personalitat d'autoritat, estrechament
llegada a Catalunya.

Diumenge dia 4 d'agost, 1937

Estem allotjats a l'Hotel Espanya, a
la Plaça Emili Castelar, la millor plaça
de València. L'Hotel Fambé és bo i ben
presentat ben al contrari del cotan on ens
vam posar el primer dia sota el desig
de trobar un lloc i paquets domis.

Ací en Ducau ha trobat un amic seu
de Barcelona que ara viu a València i
hem sortit a passeig; sembla un bon viat-

hem anat a veure el comandant que
travista les nostres gestions i com que encara
no ha rebut resposta de Jorriena, ens ha
dit que hi tornem dos dies després.

Hem continuat visitant Tolúcia, com ja he dit, molt bonica. Al vespre hem anat al Centre Principal a veure l'obra d'en Benavent, Santa Rússia.

Dijous dia 5 d'agost.

Alta a les cinc del pagament les virenes anunciant que m'he donat de baixa però portament, poc després han tornat a tocar perquè ja no m'he donat de baixa.

A les dotze, novament, les virenes d'horama s'han fet sentir i bé també de estat, sanats.

Hem tirat un telegrama a en Bergés, Cap de Sanitat de l'XIe Cos d'Exèrcit perquè s'interessi per la ràpida transició de les nostres prebostes.

En Manuel Caballé m'ha ofert per anar a dormir a casa seva a fi de deixar l'Hotel el qual és molt car. Mentre estiguem pendents del nostre ingrés, doncs, necessarem a la vesprada de transients i dormirem a casa de l'amic d'en Duran.

Aquí per mandra del mandreú
 de'en Duceuf, que no va mai obpretq,
 suera seu dient a l'Espeuja, po-
 gant, i el vespre per mandra igual-
 ment, hi seu format. El topeu ha es-
 tat bastant dolent i com que ent ce-
 veixien com l'otes de la cambra 34,
 se'ns ha corregut no pagar; hi ha ha-
 gut les consegüents vacilacions però fi-
 nalment seu marcat sense pagar. En
 Duceuf i ha tret un bitllet de cinc deusol,
 se l'ha format a posar a la butxaca
 i com si nel seu cartet, guellant tot
 requit vers la Plaza Castelar, se seu
 agafat el tranvia per anar al cinema
 Gran Tia.

Els dos establist sense peretes, ens han
 fet un tip de riure i seu fet represen-
 tació contra l'excés de preu per menjar
 que demoren.

Totel una mica de recordament per
 la lleugeresa i finalment una altra
 "líquida" al col.

El cinema Gran Tia está molt

bé; modern i còmode.

Durant la sessió de cinema una altra
classe de bombardig.

Dimarts, dia 6 d'agost.

Avui dem a dinar per primera
vegada a la Taverna de Torroviñuela; ha estat
fresc bé.

Per la tarda passeig, gestions i "líqui-
des" al col.

Em sembla que, finalment, tornarem cap
a Sarriena; un primer bloc perquè van
passant els dies i la legiditació de les nos-
tres propostes no arriba, i en segon perquè
no és gaire obligador ésser membre d'una
escola de guerra com la que hem d'anar
nosaltres, com gairebé tot és per Caballeria i In-
fanteria, coses que no em plauen gaire. Re-
correr a més, que a Sarriena s'entà molt
bé.

Dinoble, dia 7 d'agost.

Avui dem llevat a les vuit i després
d'escriure se anava, dem focat la

granda i estem més bé del que podíem
 sospitar: un pis estupend per nosaltres sols on
 s'hi està esplèndidament bé.

Després de dinar hem anat a reflex-
 cionar-se al pis i després ens hem presen-
 tat un xic i a córrer-la per València.

Diumenge, dia 8 d'agost

Havíem de anar a fer signar els jus-
 tificants de Revista pel Comissari d'ací, però
 ho s'ha prescutat. En defecte ho fet tres
 fotos de diversos detalls de València.

Mentre estàvem en Duesent i jo a casa
 de la tia estant la mestressa del pis de sobre a
 preguntar si hi havia el germà d'en La-
 belle, el qual és amic del seu fill. És una
 dona d'edat d'unys trenta i enaig anyl,
 catalana per cert i molt bonica.

Jo tenia a les mans del rotlle de les
 fotos impressionat i li he deixat un
 xic de pel per lligar-lo; hem anat al
 seu pis, l'hem lligat i després ens hem
 anat a la tribuna a parlar una es-
 tona.

Estava tot inspirat a fer-ne una, car
vec que l'ambient s'hi prestava; està
forsa atractiva i ben desenvolupada i té
l'home de vistge. No ha pogut ésser,
però, perquè ha vingut una família
de visita.

Llavors com que la meua granuela
no li anava bé don banyet tot al ves-
tre pis i dem fectat la d'en Cobelli.
Per la nit dem anet tot al teatre.

Dilluns, dia 9 d'agost. 1937

Avui hem justificat en la Perista
de Carrissari i després dem fet el cam-
pament passeig per districts blocs de la
ciutat i a repòs; després dem anet al
cinema Gialto, el millor de València i
un dels cinemes moderns més ben prome-
tats; l'estil és culista de molt bon gust,
comede i l'unió. La pel·lícula prin-
cipal de programa entiqué molt bé

Dimarts, dia 10 d'agost.

hem dem llevat matinet, (no molt per-

què a en Duenos és el pitjor que he pots
demandar) i deuen anar a la platja de
Malvarrosa; després com que una platja
lliure sense anar a la piscina de les
Orenes, la qual està molt bé i amb
una aigua netíssima.

M'he tirat una colla de vegades
des dels riueros transpòlies, divertint-me
molt.

Juan estava present el rd, m'ha
vingut a la memòria de què avui
ahir via 9 d'agost, vaig ~~complir~~ vint.
i heu anys. Ahir m'alemys me'n vaig
recordar i em va sorprendre que
ja fos tan vell!!!

Havia anar al teatre aquest ves-
pre, però quan anava a marxar se
començat un bombardeig fasciòl amb
molta intensitat. Sembla que les bateries
i defuses antiaèries nostres han respost
amb encert, car ha durat poc.

Bulla de ~~salatir~~, per no deure en
Duenos vol m'he posat el poissina
i de tota la granola.

Dijous, dia 11 d'agost.

He fet tot el bany; en Ducau ha preferit dormir.

Per la tarda passig i per la nit he anat al Centre Russo, en el qual hi fan revista.

El bombardeig d'ahir no feu gairebé res, car totes les detonacions que es sentiren foren fetes per les defenses de la ciutat i els avions faccistes llençaren llur càrrega mortífera però sense objectiu sinó per quèllar més depressa.

Ací a Tolúcia, com que no hi ha Metro, s'han construït una sèrie de refugiis contra els atacs aeris que són formidables.

Dijous, dia 12 d'agost.

Pel matí fem tot un telegrama al cap de l'Exercit per veure si entre avui i demà aconseguim llegir-los amb la seva signatura la nostra situació. Com que tampoc no respandim d'ahir a demà, sabem de retorn a Brinyana sense ni tan sols examinar-los.

Després hem anat als banys en la mateixa piscina del dia anterior. A les tres de la tarda anàvem a dinar a un lloc típic de la platja.

Al retornar a casa em Drecou ha "castigat" un "novel·la" valenciana bastant "penosa", i molt bona. Just amb la seva amiga Lavinia quedat a les cinc a un Bar de Balneari però no s'han presentat.

Com unis pedales pitjor les dones.

En vista que no es presentava plan de anat per primera vegada a una casa de dones, com em Drecou, indicant els seus sentit i quatre anys, no hi ha qui li faci cas.

He anat amb una catalana de Sant Joan la qual hem estat parlant una llarga estona sobre la seva vida. Una dona que als tretze anys!!! es fugà de casa per anar amb un home que li robava més la rauna i tot i que després ell mateix la inicià pels camins de la prostitució.

Per una part hi ha qui la feta feta estanció d'ella i per l'altra l'orgull fet cretut d'ell.

Per la nit la veïna catalana de salt
 ens presentat un professor de la Banda Muni-
 cipal de Madrid amb qual ens ha tocat un
 concert concert de piano.

Dissabtes, dia 19 d'agost

Hem anat novament a la platja
 i després a dinar a un altre lloc típic.

Per la tarda hem visitat el comandant
 encarregat a la Subsecretaria de l'Exèrcit
 de Terra sobre els assumptes de l'Escola
 Popular de Guerra i finalment ens ha
 dit que no podem entrar-hi perquè
 no havia arribat l'aprovació del Coro-
 nel en cap de l'ÀI^e Cos d'Exèrcit per
 la qual la mateixa Subsecretaria li
 telegrafia.

Es veu molt mal això que no s'agi vin-
 gut res sobre el particular, mes quan
 arribem de nou a Sarinyena sobre
 el per què. Al meu entendre serà una
 prova de negligència o de desorganit-
 zació.

Demà deud preparar el viatge

2127.
de retorn a Sarinyana i farem
gestions per legalitzar el pasaport.

Dinsabte, dia 14 d'agost.

Avui ja teníem preparat el pas-
aport per marxar a les deu del ves-
pre, mes hem volgut tornar abans,
com a darrer recub, a veure si havia
arribat res i justament el comandant
ens ha enviat un telegrama rebent
avui el qual semblava que contestava
al nostre tràmit íntegrament; no
obstant estava fet en termes no gens
expressius i veit así que hem restat
en la mateixa situació d'abans. El
comandant, però, ens ha aconsellat que
esperéssim un dia més per veure si
definitivament hi havia qualcun a
fer en favor de la nostra entrada
a l'Escola de Guerra.

Mentre estàvem fent un telegrama
hi ha hagut a un bar propers un re-
quitzel de tretz que ha causat la curi-
ositat d'alguns. Es diu que ha estat per la

Mençerera d'alguns oficials.

Comentant en el trenvia aquest fet, un senyor de mitjana edat, el conductor del trenvia i un jove, ha sortit a comentar la impoñició per part dels madrileñs que viuen ara a València, puñent aquesta ciutat i els seus fills com un poble inferior al d'ells; burlant-se'n sovint de manera feridora. Degut a aquesta conversació un d'ells ha dit que a Catalunya hem parla en català i a Castella en castellà, mentre que ells s'han deixat impoñir per aquestes dones.

València és poble inferior a Catalunya, puñ no ho crec pas així a Castella. Evidentment la ciutat lleuantina no és de la categoria de Madrid, però en quant a regió, ho crec pel document València a Castella.

Catalunya és més d'èter superior a les dues regions esmentades en qüestió tot, té una condició que no té València: Catalunya no ha rebut mai del seu passat i s'ha rebel·lat sempre contra la

imposició castellana; en canvi València s'ha
 deixat imposar per Castella sota el nom
 d'Espanya i ha acceptat moltes coses que
 moltes no ho seu fet. València ha renun-
 gat del seu passat, millor de la seva lleu-
 qua i l'auera i la va venint per la
 castellana; Catalunya també en mala hora
 tingué alguns fills seus que recobren de
 la sua llengua però vertosament, feren
 poies i per vergonya d'ells, de les des-
 ses privilegiades d'aquells ferepl. El
 poble, el gran poble català es mantén
 que fidel al seu passat i com més im-
 posició forastera més i acceptava
 la rebel·lia i es predisposava a fer-se
 respectar i a recobrar part de la sua
 personalitat bandejada.

A València el parlar "castellà" per-
 què fa més fi" és força estel; ací de
 les classes altes se anota a les mitjanes,
 si bé gairebé no se arribat a les populars,
 les quals són les que mantenen ací més
 fermes el seu passat.

A Catalunya arriba un dia en què

el català estava desarticulat, ple de barbarismes, etc.; però una reacció formidable ha situat a la categoria de llengua literària i s'ha condicionat vocabul·lari i gramàtics evasibles. A València, a més, el dialecte del català s'ha anat empobrint i creixent el de barbarismes que l'han envellit en un pla bastant i qüestionat ridícul. Al veure el seu present han perdut quasi tot contacte amb el modern i molts de millors la llengua l'han envilit.

Com ja vaig notar tot seguit, es comença a veure un renouement a València per manca de la seva personalitat perduda. Totes les notícies dels carrers nous són fets en dues llengües, la catalana i la castellana; s'escriu ja en català en alguns llocs polítics i oficials. Para ara a València que porta a Catalunya sempre un cert redreçament.

Les quatre barres vermelles amb la franja blanca a la part superior ocupen ara; i el sent català està encara en molts llocs oficials de construcció passada.

València és un poble que va a la recerca del seu camí com a poble; i comença a dur a terme el concepte de la una pròpia personalitat i història passada. Aquí es venera el nostre gran Rei Jaume I, el Conqueridor.

En veure també alguns cançons i botigues amb lleure nou en català, és la voluntat de l'ànima el bot-sot que no ha arribat a desbarbaritzar del tot Catalunya en tingué molts d'aquests robots de la dignificació a llur pàtria.

Amb els valencians i els mallorquins seria amb el nivell que, volent fer, tots junts, una república sovietica, car els tres són, sense comptar els catalans de França) vertaders germanos.

Els nostres germanos de l'altra banda del Pirineu són, igualment, germanos vertaders nostres, però la convivència política i social amb ells, és desafortunadament difícil.

Amb els aragonesos, ni voluntàriament, ni aprodorsia fent formar a formar un nou estat; parlen diferent llengua, tenen diferents costums i a més, quant s'ajunta amb Catalunya ja era regne, feble, però regne; mentre que Galícia i Portugal del imperi i aume I els sarraïns que eren uns invasors, acceptaren la cultura catalana, el govern i recuren encara avui el seu alliberament.

Hi ha d'altres pobles a Ibèria que estan com Galícia i Portugal el gran poble basc, per exemple; però ja us voldria amb el basc, ni molt menys amb cap altre, formar una república unitària amb ell. No voldria imposar al seu poble el nostre caràcter ni voldria que el seu fos imposat a nosaltres. No. Ests ben lliures dins el seu territori nacional i després tots ben organitzats amb una Ibèria nova que

formés una unió de repúbliques
vertaderament lliures i autènticament
democràtiques.

Dimenge, 15 d'agost

Amb en Manuel Caballé, el seu cosí,
en Francesc i jo, hem anat als banys
després a dinar a un altre lloc
típic i a passeig.

El cosí d'en Caballé, presbiter omni,
és un bon ricot i molt compren-
siv; en canvi en Manuel és força
intransigent en el seu sectorisme; anal-
liza una sèrie de fets de la seva
cultura confessional que fins ara
no s'ha tothet; alguns però el
molt comprensiu que les tingui.

Parlant sobre l'organització po-
lítica d'Íberia i els seus problemes,
ha demostrat conèixer molt el
que els manipuladors de la cultura
del poble desmenja que es conèix.

Particularment és un mungó, bo-
ulfiner. La forma d'obtenir nos

a casa seva és la prova màxima.
Per la nit ho hegut sense altra
clarura. No ha estat ref.

Dilluns, dia 16 d'agost.

Definitivament retornem a Sue-
nyer. Per indicació del consulent
desarregat sense esperat fins aquí, però
ara ja seria inútil esperada, fins
demà s'acoben ell exàmen.

M'he anat a cuidar de la vinya
estanca del pis de dalt i heu parlat
una llarga estona de cases intimes de la re-
sa vida. Si hegués estat novís me dia
més a València i ella no hegués tingut
el marit e hegués acabat fent-me la total-
ment neva. M'hi podia portar a gust una
bona estona.

Heu vingut a l'estació a cuidar-se
me Manuel Caballé, el seu cosí i el seu
germà. Tots tres en bon estat d'equilibri.

Un cop el tren en marxa ^{'' ventille} heu comen-
çat a estirant-se per terra i heu in-
tentat dormir.

El que he vist més a València és sense
prejudicis.

Dimarts, dia 17 d'agost.

M'ha sorprès el meu dia amb el tren
comi de Saragosa; portava el corre-
gient retard: *vis* Lohes.

De Saragosa fins a Barcelona és
molt interessant el paisatge; el tren corre
sempre per la vora el mar; a vegades
arriba fins el mateix riu de les aigües.
L'abruptesitat del terreny a vegades, la
planícia d'altres i les arbres d'altres
una varietat i una bellesa sorprenent. Des-
prés de la famosa porta del Llobregat,
tota verda, profunda i variada.

Prop de la vora de la tarda entrava
el tren a l'estació de l'Estació de M. E. F.;
tot ^{seguit} se suat a muntar l'elèctric per
traslladar-me a Montcada. A casa hi havia
el meu oní Josep de Carres de Segre.

Aquesta tarda he donat una intenció
i he ordenat algunes coses.

A l'hora d'escriure aquest vostre el
reune present, sento, després de molt temps,
el nostre diuen nacional, El Veguers.

Dimecres, dia 18 d'agost.

He anat a Barcelona i després de
fongar una estona he anat al "Barco"
amb una valenciana.

M'ha agradat el programa del Tri-
cipel i hi he entrat; fien "El Centre de
Luxemburgo", operata molt bona. En
sortir de anat a ballar una estona
al cotatà amb un "nou" que tenia
un pitets molt bonic.

Dijous, dia 19 d'agost.

He anat a Trinyena. Com
haviem quedat amb un Duesent per anar
a Premià a veure el meu germà, però
a l'hora de marxar no sortia tres
fins la tarda i ho heu deixat càrrec.
Juan se anat a veure un bon dit a
casa que comdament havia vingut el
meu germà Pere, el que volia anar
a veure al matí.

Aquest vespre el meu.

He anat al cinema Atlàntic
amb Duesent, la seva nina i jo.

Dimecres, dia 20 d'agost.

A les 9^h matí hem sortit de Borriola cap a Sarinyena.

A Montcada han vingut a rebre'ns el pare i els germans Antoni, Caseta i Joan.

El viatge, com sempre heu i monòton.

A les vuit trenta hem arribat a Sarinyena i hem fet a peu el trajecte de l'estació a l'Hospital. Poc abans d'arribar al poble hem trobat en Morales, Ferrera i Feliu; una rebuda ben afectuosa.

A petites pautes de l'Hospital una altra parada: la "Nana" i la Felicitat; després la Josefina i la Caseta. Les dues primeres més riques en l'esp. de que les restants.

Finalment l'arribada a l'Hospital sorpresa però celebrada.

Fot certament gairebé igual.

Dissabte, dia 21 d'agost.

M'he llevat malí; no feia res.
 El dia ha transcorregut bé, agradable,
 valuosament i parlent amb
 els amics, companys d'oci.

La culpa de que no arribés a
 València la ^{ra} preposta era que se
 van interpretar malament el
 telegrama de la Subsecretaria del
 Ministeri.

He parlat amb el "Nou" i m'ha
 dit que tenia un viatge, però, no
 més per ganes de tenir-lo, no per perquè
 l'entimi. Sense cap mena de vanitat però
 gairebé asseguraria que si lo e. digués
 que el deixés per venir amb ^{un} jo faria
 tot seguint; jo, però, no l'entenc per
 arribar fins aquest extrem; només u.
 una amistat d'amic.

Dimenge, dia 22 d'agost

Heu fet amb en Duran dos fotol
 amb la seva màquina. Després una
 unió de pareig i al vespre el
 cinema

Dimarts, dia 24 d'agost.

Dia de tanta força intensa. H. ha operacions al nostre bat d'Exèrcit i es diu que van molt bé.

Arriben bastants ferits, alguns amb lesions noves; em renovo però el cor. Fixar-les fins a saber-les oficialment.

Fota la nit estem en feia; prop de les cinc del motí da mort sobre la mateixa taula d'operacions un soldat català que tenia ferides al hemitórax esquerra i a les dues cames; la de la cama esquerra era molt greu i a la part superior de la cuixa. Després d'observar la intervenció encastada de tant en si, però tot seguit la suet perdent les energies fins que ha finit. Era un tipus feru si bé obavi d'interessar-lo havi ja dubtosa de l'èxit. La suet ha ~~venut~~ la part de la suet.

Al després de la motivada em jaï-ven al llit.

o

Dimecres, dia 25 d'agost.

Mentre demà agra + suet i suet

han vingut a despertar dient que l'exercici
 faccion bombardajosa el camp d'Exercici.
 Poc després han portat una dona morta
 per la metralla feixista en un pobllet
 sense cap objectiu.

A les riu d'aquesta terra ha mort
 un altre hospitalari, primer feixista. Ha fet
 una fi humilant al d'ahir.

He fugut llegir el part de guerra
 d'ahir abir a la nit i d'una compte de
 les operacions brillants de l'Exèrcit de l'Est.
 Pel contrari, al nord, els feixistes avancen
 i nosaltres ben poc podem fer-hi, veu és
 una zona completament aïllada de la rest-
 tra queda.

No obstant, i preveure's el final ho-
 raire i minut del setembre, aquesta resis-
 tència d'una manera extraordinària, com
 ho foren els bascs.

Dijous, dia 26 d'agost.

Avui ha mort un altre soldat feixit;
 la seva mort ha estat lenta i sense
 gens d'urena.

Legim la premsa i les operacions de l'Exèrcit de l'Est sembla que van molt bé; es diu fins, per ordre del Ministeri, no s'ocorren altres noves que les que diuen els parts oficials.

Santander està malament; tot-tes a l'ora d'ora ja no és nostre. Malgrat tot no ho sento tant, perquè és, militarment, una conquesta lògica.

Dimecres, dia 17 d'agost

A les deu d'aquest matí ha mort un altre ferit, un lleidatà. Obirà al vespre ja es veia que no veuria gaire.

He notat que tots els morts aquests darrers dies han traspassat de la mateixa manera en llur agonia final: Dues profundes contraccions de la mandíbula inferior, vista fixa iarrera la mort.

Pobres herois!

Per la tarda n'ha arribat un altre

merikund i a la feula d'operacions s'ha
 quedat, abans d'intervenir-lo. Feia
 ja la cama tallada però no tenien
 pocut tallar la sangrena. La pudor
 que feia s'ha escampat per tot l'hos-
 pital.

Diréu que heu donat una nova molt
 dolenta: el Dr. Louis Pearson, II Cap de
 Sanitat del Front i actualment Cap del
 XIe Cos d'Exercit de Sanitat, en les actuals
 operacions, mere donar-se'n compte, i in-
 feria amb el seu cotxe dins el camp for-
 ciat i fa tres dies que no n'ha cap rel.
 L'acompanyava el seu còfer i un
 altre recaptava moment Serua.

L'enviat Dr. havia estat feia
 fa poc veí a Prinsena i era mol-
 t de totben; feia simpàtic i
 totent amb totben. Amb un hi
 feia força broma i veia que m'a-
 preia en carterat; jo a ell molt
 perquè s'ho mereixia.

Potret a Sorel d'ara ja no veu
 ni ell ni els seus acompanyants. Serua

tres berceus més, tres berceus més del
deure i de l'obsequi.

Dissabte, dia 28 d'agost.

Es el primer quart d'hora del nou
dia amb molta força. Arriben molts
ferits i molts. Em sembla que
passarem la nit en blanc i
"penant" de veient. Els pobres
soldats després d'estar ferits no
poden ni dormir per la nit, es
els fan anar centellament
d'ora enllà.

Llegir la premsa d'ahir i veig
pel part oficial que els nostres ca-
non ja treu sobre Saragossa; L'acusar
per tant, va bé i han caigut una
colla de pobles.

Diumenge, dia 29 d'agost.

Força coloma a l'Hospital, n'és admi-
nistrativa tota intera, com ha vingut
el cap dels serveis Hospitalaris i em ha
demanat una sèrie de dades portant

entrestingudes.

Un munt de panys a casa.

Dilluns dia 30 d'agost.

Arribi en tren portat al dipòsit de cadàvers de l'Hospital, tres cossos d'academats carbonitzats i mutilats horrosament. A un d'ells li mancava el cap i tenia un braç partit com si fos una estaca; un altre tenia la cara greixada desquartitzada i l'altre que semblava ésser el pilot estera, a més de mutilat, amb uns contraccions terribles i negre com un carbó.

La visió era sencillament horrosa i impressionant. Es diu que van ser en un combat portuget fa dos dies amb els feixistes en el qual els perdereu, segons el part oficial, cinc aforats per un de nosaltres. Cinc altres revisions horroses en el seu camp. És la guerra, la guerra...

El comandant jutge militar em ha convidat a venir a veure a tota hora, junt amb altres companys de l'Hospital, a la Presó.

El és un xicot amb fama d'efemi-
nat, fill de família rica, ben presentat,
simpàtic, parlador i bastant, però no dir
molt pedant.

El ropar però, ha estat esplèndid: pernil,
verdura, follastru amb salsa i canell
rostit; després vi, (hau dit molt bo) ramony,
i raïm i cafè.

Dinarem dia 1er de setembre, 1937

Per la premsa ens hem assabentat
que Santander ha caigut en poder
dels feixistes. Era una cosa prevista, i
lògica, i no se ho haurien a imaginat
cap amb la pèrdua de Bilbao
La vitalitat el nord devesperant
amb un èxit escaia que abans.
Menys mal però que per l'est,
(el nostre front) se ha de fer no-
taltres.

Acabo de rebre lletres de tota
i em donen unes notícies noves:
Seu Cavet ha recaigut de la nova
malaltia. No sento molt, i més

encara perquè ell en és guerdé totalment el culpable per fer una mala massa desordenada del seu estat d'art.

La primera parta extractes dels telegrames que, amb motiu de l'entrada a Santander dels feixistes, s'han traduït respectivament Mussolini i Franco. El primer diu que està orgullós de que els italians combatin en terra d'Espanya i el segon li fa pler el seu agraïment per l'ajut.

Es diu que els italians ha estat els primers d'entrar a Santander i els més nombrosos. Franco i Mussolini es feliciten de la me interveució, què?

Lijon, dia 2 octubre

Avui heu repetit amb un altre sofor, la reunió a la Presd amb el jutge Militar; hi havia a més el Comissionari de Guerra del Cos d'Exercit, el capità Masferrer, el coronel Ferrandà, bona colla de l'Hospital, alguns altres.

El principi ha estat tan bo o més

que l'activer, amb naufragi, etc.;
Després una revisió de cost i vista verda
molt bona.

A l'arribar de nou a l'Hospital ha
vingut un casuï portant dos ferits
d'un accident d'automòbil que havia ca-
gut d'un punt molt perillós que hi ha
a la carretera que condueix a Barbate.

Dimecres, dia 3 setembre.

De l'accident d'automòbil d'aquí
n'han resultat tres morts, quins cadavers
s'han portat ací a l'Hospital.

Quan ha vingut el Comissari del mar
Lob, el seu anat a veure i els doctres
presentaven un rotll de l'armes ^{produit} per l'inf-
ixia; a més tenien la base i el cap
tot ensagouat. El xòfer tenia el pit esclat-
fat causat pel volant.

Al veure que tingut tot el campany
del P. S. V. C. una revisió per veure de
fermar una càlcul.

Dissabte, dia 4 setembre.

En Blay, el Director, (que fa uns dies que està malalt) continua a lit. Ya bé!

Avui he rebut una carta del meu germà Peret, comunicant-me que ha estat trasladat a Dupuyrol i probablement potser a Sarriena.

Ara acaba de veure un feut costolà que va entrar els primers dies de l'ofurnig; que ha estat un valent, potser igual me serai, en la seva malaltia. Quan va entrar en mi-queren junt amb ell tres més de grand, tots tres més valent que ell; tots tres però moriren i ell amb uns ferides grand, una al ventre i una altra a la cuixa (part superior), ha quibé sentut el perill.

Dimenge, dia 4 setembre

Avui he tornat per primera vegada al camp des del meu retorn de Tolúcia. No hi ha per la concurrència de judiof.

Per ca primera l'expicó el títiga-
mel de salutació i felicitació que rhaq

través el President Compañy i el general Fozal amb motiu de la presa de Belchite.

Dilluns, dia 6 de setembre.

A les 11 de març van Dorbostre i Montañó. M. de anar amb el tinent Zamorra fins a Dorbostre.

A Montañó se vist la Lluïa Lora, la qual ara està allí. Crebe que cada dia es torna més & vell.

Al març de Montañó s'ajustat al cotxe dues madrilenyes refugiades fins un poble del trajecte. La que anava al meu costat era casada però joq. M. da dit que m'avisarig un cert obediçat.

Dijous, 9 setembre.

Avui, aquesta matinalda s'han ocupat cinquanta-seu presoners feminils recollit a l'enemic, segons el diu en la presa de Belchite.

La majoria tenen les pedes infectes

Fidel, car es veu que els feixistes ~~est~~^{els} devien abandonar.

Juan Sanxibot feien elàstima amb el seu aire de presoner, ple de brutícia. Semblaven un raucet de beu, òdine amb la seva pudor peculiar.

Entre ells hi ha un català i bé jo no sé quin és març.

A l'interrogatori, el gairebé tot diuen que són obligats, però la propaganda resuscitada pels feixistes contra nosaltres és de que són uns malvats i els unions es meravellen del nostre tracte. N'hi heu logut un que no s'ha amagat de dir que és falangista. En canvi el català ha donat un cop del seu corder: ha estat l'únic que ha demanat treure's la moler de roba.

L'amic Gavirna m'ha remarcat aquest cop del català; jo no hi estava present.

Dilluny, dia 13 octubre

Des del divendres que no he escrit
res al diari. Ha estat perquè d'acord
dij vaig marxar a Lleida per qüestions
administratives, arribant-hi a les quatre de
la tarda.

Lleida ja no fa aquella impressió
dolenta que feia mesos abans. El P.O. U.I.
i la F.F. i. Lay desaparegut, com a un
Llucienyelles sedant, l'ordre i la repòs
de nou i sembla bé.

Es veuen molts oficials d'excursió.
i de terra i la ciutat fa veïdura normal
70% de ciutat i l'auel que m'ha rebut
afectuosament; la tria no tant. Gairebé
se visitat el D'espual i família amb els
punts se sobat. El senyor Guin tan valent.

A Lleida ja m'hi resten pocs senyors; no
més de vint dels antics, en Llerca i Tilerana.
Els altres tots són incorporats a l'Exercit.

He parlat llarga estona amb la Esté-
rnia Gural, la qual fa d'infermera. Aduer
xariera, quedat per sortir a la tarda però
no ha pogut ésser perquè se tingué
de marxar.

A Lleida se faient l'ouwe de Setembro
 d'apunt any fent peticions. A Barcelona
 es veu que ha estat com de costum, o sig
 amb l'entusiasme i la fe que el
 caracteritza.

Dimarts, dia 14 de Setembre.

He arribat apert respre a Tolpeta
 on hi ha estat per reorganitzar l'admini-
 stració del Hospital de la Gran Roca.

Aquí hi ha de director en Llorenç Marau,
 un company de Sarinyena. També hi
 ha "l'extremista", Ferrández i ambdós hi
 són accidentalment.

El poble és mesut i, cosa rara per
 aquí, bastant blanc; un estel campaner
 i una territa al turó veu. L'Hospital
 és força gran i hi ha un bon accionament
 com el nostre. El personal, a grans trets,
 sembla bo, i hi ha entre la companyia de
 la Gran Roca i l'Hospital es veuen un ex-
 ces d'ineficiència.

A l'hora d'anar a dormir, entre els
 companys metges, practicants, etc., hi ha

Sagut, en l'obscuritat, en combat de ra-
botes i' espardenyes amb la coneguda
brama.

Dimecres, dia 15 setembre.

He anat a Buñardolx i' pel camí
he vist el mateix paisatge trist i' desolat,
característic d'aquest terreny; malgrat l'a-
ridesa del sol es veu clarament que els
aragonesos no són pas dels més traba-
lladors.

Buñardolx fou el primer poble en ana-
rar a parar Duruti i' els seus. Fins fa
poc allí imperava el comunisme lliber-
tari i' ara comença a cobrar la moneda.
Han no podia menjar si era transigent,
ara ja sí la moneda fonda.

Segons he sentit dir, els comunistes
es comencen a restreure la impositió
col·lectivista a què els obligaren i' tot hom
torna a ésser el que més li' plau.

Per la tarda, acaba la revisió de
l'Administració, he retornat a Sarinye-
ny. Al passar prop del camp d'avia-

ció, hem veit una gentada que s'aplegava
prop d'una gran taca negra on s'hi
distingia un oís obstat.

A l'arribar al poble hem rebut
que els nostres cases, en un cançó
nocturn, s'obrien venent els JUNIERS,
un dels quals havia caigut prop del
camp nostre i l'altre a la Cartuja.
Formidable!

Dissabte, dia 18 setembre.

Dijau, divendres; la tasca no m'ha
permes escriure. No obstant, poc d'interès
tant hi havia.)

L'únic me veí memorable és que he
rebut una lletra d'aquella matri-
lenya carada que va pujar al cotxe
el dia que vaig anar a Montgó. Ben dir
perquè no li he contestat la meua primera,
la qual no se rebut, i en recomana
que li contesti aviat.

No sé per què tanta insistència.)

Diumenge, dia 19 setembre.

En vista que la no-intervenció estrangera a la nostra guerra era tan interrompida per Alemanya i Itàlia i que la Mediterrània s'havia convertit en un mar ple de pistoles modernes que apressaven o enfartaven tots els vaixells que passien, i ha escandinat novament Europa i enterrant la no-intervenció la impentat la Conferència de Nyon per evitar que la pirateria encicqui la tan temuda guerra europea.

El acord de Nyon condemnava la pirateria i dicta mesures per destruir-la. Hitler i Mussolini comencen a imposar embargos als dits acords perquè ja no els deixen ésser pirates.

Els acords de Nyon són un pas més que la no-intervenció.

Mentre estàvem sonant un focicig per l'horta, tot de sobte s'en vait un requit de fortes explosions acompanyades d'una gran núvol de pols. Fou

que els apunts d'aviació feixista bombardejaven el Camp d'Aviació d'ací.
No l'han tocat bé, però cada vegada el localitzen més.

Dilluns, dia 20 setembre.

La Societat de Nacions s'ha tocat a reunir per fer (el més aviat) l'envi.
A l'Assemblea hi ha assistit Espanya amb el Dr. Negre, President del Govern de la República, com a cap de Delegació.
L'enunyat Dr. ha fet dos discursos bons a favor de la nostra causa, i ha denunciat obertament l'agressió d'Alemanya i Itàlia contra nosaltres. Ha demanat també punts concrets, decisions clares contra els agressors. Veurem ara què farà la C. de N. Hi ha poca confiança, que...

Dimecres, dia 17 de novembre del 1937.

Quina colla de dies sense escriure res al meu diari! prop de dos mesos!
Durant aquest interval heu llarg:

~~Ja~~ ja feia dies que volia extreure d'una
 vegada, no és que no s'agi tingut cura
 per escriure, al contrari, ha estat una
 de les etapes que hauria pogut dir
 més coses d'ordre individual. Tan-
 poc no puc dir d'ordre polític i
 de guerra, però precisament per tenir
 tantes coses per dir he tingut moltes més
 coses per fer i aquestes m'han abreviat
 les hores que havia de dedicar a les
 altres.

Vaig començar per deixar de fer
 el diari, per motiu d'una lleugera indis-
 posició de caràcter angular, la qual
 em retingué tres o quatre dies al llit,
 inactiu. Durant aquesta indisposició vaig
 rebre una carta de la mare i em vaig
 i al cap de poc vaig anar a veure'm.
 La primera nit que portarem a portar
 ja me la va "portar" el març del
 port; la segona feu molt millor
 a salt d'una autobús abandonat, amb
 repetits "claus"; i després ja no
 vol dir-ho.

Aquestes visites s'han succeït tres o quatre vegades, amb el mateix èxit. Ella m'ha fet una exposició detallada de la seva vida de casada insatisfeta i una gran argumentació de què m'estranya; jo no sé si és veritat en quant a ella; en quant a mi, si que sé que no sento res. Ha estat solament una dona que va volgues interposar-se de nou en el meu camí, pel que pel si jo no se fet altra cosa que seguir el meu camí. Tanca's sento apertencies de passió - la qual el meu cos m'ho demana i crec que empenyent pel desig sexual. En aquestes condicions, doncs, crec no estimar-la gens, ni estar convençut, perquè jo no concebo una dona novica pel desig sexual.

Per aquest interval de visites, continuava la meua tasca en l'Administració, la qual ha estat més intensa que mai. Regentant tot el pes de l'Administració com ja venia fent aquest

s'han anat augmentant de manera con-
siderable i a més d'això hi ha anat
el traspass de l'Administració al cos
d'Intendència Militar, una sèrie de
decrets i articles regularitzant funcions
militars que no estaven ben delimitades
i que tot jurat m'ha obligat a tre-
ballar molt intensament sense penen-
sament ni tan sols l'esbarjo indis-
pensable.

Tota aquesta sèrie de cursos
i organització ha produït un botibell
molt gran i en ha fet anar d'ací
allà; depenent ara d'un cap, després
d'un altre, i encara d'altres i altres.

Tot això és que, naturalment, el
nostre Exèrcit s'organitza i lluita a la
segona.

Jo, en aquest joc m'he pres part
tant activa en quant a la meua situa-
ció personal, com de haver de passar a
Intendència i fer-me'n oficial d'apunt-
es, però la cosa no va pas tot el
bé que hauria d'anar i no se' final-

ment n' seré oficial d'Estudencis i bé
com a antic sanitari m' hauré de
presentar a la Caixa de Recreament.

Seure compta la ja esmentada
madrilena, fa mes dies que em
divertiseu intensament amb l'Elisa
Martines, una noia molt bona (el
millor caràcter de l'Hospital) que una
nit, fent breua la via acompanyada
amb la Mercè del reboll i en ésser
davant de esta sera, ja solt,
la via besar intensament.

Aquesta noia té un tipus pleuet
i bon fet, n' bé no es maca, però
entre el tipus femu i un cutis molt
fresc que té, hi sóc felis. Els seus
beros són del més dolçol que he trobat.

Comparada l'Elisa amb la Carue,
la madrilena, (una altra Carue), és molt
millor la darrera malgrat estar casada;
és més maca, més elegant, més sana
de mena, etc. però els seus beros i carícies
em causaren, mentre que els de l'Elisa
no em causen mai i hi vaig amb

il·lusió cada nit, ungraat que no
he format encara d'un simple magreç.

Potser és que aquesta l'aprecio o
l'estimó més que l'altre, i amb
mencys sóc més feliç. Després, un apren-
da de la innocència i la condonitat i
un cop d'Elisa n'és molt, i seguint-t'hi
també que és molt verge en tot.

Obri la veig portar a Montçó amb
el cotxe i en tornar em van parar a
dijes vols perquè al davant d'una pu-
ja la mare d'una infermera de
Montçó. Feren un viatge molt intrinsec.

En un dels meus recents viatges a
Lleida, m'hi va agafar el més criminal
del bombardej de població civil que
he vist, i que per cert em vaig
salvar de bona.

Posteriorment, anteriorment han necessit
fets comutables com la virginitat del meu
pare, la gran malaltia d'en Play, les
relacions una mica interessants amb la Pisor,
etc., però en atenció a que no serien im-
pressions agafades al dia i també per

no gostar paper ni temps en caset ja
 ni veie posades, deimare d'estendre'm
 més, per agafar, això sí, el ritme
 d'abans i amb l'esperança que no
 es torni a trencar

Dijous, dia 18 novembre 1937

Finí amb en Forta, cap de fer-
 reis Occidental, per molèstia d'en Dloy,
 ben anat a l'Hospital de l'Estació
 per fer nos en càrrec nostres. Ara
 aquell Hospital postarà a ésser una
 dependència de aquesta Clínica.

M'ha telefonat en Jarrote i m'ha
 dit que el meu cot encara no estava
 solucionat ni molt menys. Per tant
 doncs, continuo amb la impredictió
 dels primers temps d'aquest treball.

Res més de nou.

EL DIXENDRES ESTÀ A LA
 MULLA SEGUENT.

Dissabtes, dia 20 de novembre.

He continuat preucant de valent
 i pel vespre m'ha hagut de signe
 sempre de la jornada. He anat

a assumir l'Elia i m'he pas-
sat una resposta com les que ella
m'he fet afortunada: felicitat.

Arreu, però, ha estat el primer
dia que m'he permès d'eircular
rebre seu amb expressida doler.
Després de l'expedient he pogut com-
provar que no em feia l'efecte
observat en la meua l'ouja en
el sentit que la continuava be-
sant igualment, cosa que en l'altra
després de l'eiaculació en produïa
com una mica de bonada i
en revia.

amb l'Elia, malgrat que no
l'he posseïda plenament, m'he disfectat
més que quan amb l'altra la tenia
feta meua.

~~Sintomatologia~~ *Sintomatologia* *Equinocentru*.

Després tot el dia l'acció en
recupera en la marejat. Tant és així
que adue en la l'ouja de jact
ocorre conseqüències.

El dia d'arribar ha estat per
l'arribada el meu interès en ac-
timitat d'aviació facciosa.

He anat a Montsó per anar
fer de l'Administració.

Dia 21 de novembre. Diumenge.

En llevar-me ja han començat
a ferar clorina i agnata i ha
necessitat dues o tres segades. No es
faut, ref de nou. Per l'interès per

Després de dinar un passeig
amb en Vilanova, Pange i en Lork
i a treballar novament.

Dia 22 de novembre, Dilluns.

Heu anat amb en Forta a Montsó
per parlar amb el Director de l'Agrupació
i no hi era.

Després de preparar alguns taulells,
s'han retornat.

Després de reparar he anat a passar la
vetllada amb l'Oliva.

Arribar he ha hagut el repàs dels

de l'incendiació. Ella es resistia però a
l'últim m'ha permès el mateix de l'at-
tre dia.

Mis colla, no tinc pas ^{moltes} ganes d'a-
nar-hi per no crear complicacions i
farucè perquè l'aprecio. En un moment
sulo agraïr-li dolçament... i després
molts besos, molts...

Dimarts, dia 23 novembre.

Treball tot el dia. I després fred
fresa intens ja. Dues alarmes una
amb canubardis i de nit i res
més.

En Blay que per una pulmonia
que va pescar arribà a punt de
morir, s'ha revalidat i va bé

Dimecres, dia 24 novembre.

Ara no he treballat tan intensa-
ment i així m'he passat bona est-
ona preparant el viatge que pens
fer demà a Lleida.

Dijous, dia 25 novembre.

De bon matí m'he elevat per
marmor cap a Lleida. Tenen amb
mi el Cap de Sanitat de l'Exercit
de l'Est, capità Vilas i el
capità d'Hygiene dr. Boj.

Al sortir de Sarinyena heu
trobat el comandant Luera el
qual m'ha pregat si podia venir
amb nosaltres. No el dir que
jo de essentit.

A Lleida he fet bones gestions,
retornant, acabat de fumar, junt
amb el capità Vilas i el coman-
dant Luera.

Dissabtes, dia 26 de novembre.

Aquí ha vingut a veure l'Ho-
pital el Cap de Sanitat de l'Exercit
de l'Est, comandant Luera.

Instanc fent un refugi dins
el pati de l'Hospital
He anat a acompanyar l'Elisa i

Mercedes; primer a la darrera, i des-
prés el de cada dia; a més però un
xic més: aroniciament i intent de per-
foració de la regió "mota".
Molt interessant.

Dissabte dia 27 novembre.

Pel curs que igual queahir ve-
bí molt millor, és a més, per fi,
ja he arribat plenament a la
regió "mota" amb tota felicitat.

Duprés intents obresades, i besos...

Al' anar cap a dormir m'he
trobat que havia arribat el meu
pare junt amb el també meu
germà Antoni, el qual se
fa prever. de amb mi.

Diumenge, dia 28 novembre.

Pel motí heu canat una passe-
jada de pare i els tres germans per
la carretera.

Heu parlat, naturalment, de coses
familiars, etc.

Al vespre a dormir aviat per
tal de llevar-me matí i ocupar-
nyar el pare a l'Estació.

Dilluns dia 29 de novembre.

Feing tot el dia. Des de nou
m' esmentable. C

Continue escrivint poc per mi;
faig ja el diari regularment, però
buen, curt, i és per fetter un maneg
temps per pensar coses interres-
sants i escriure-les.

Feine també encara parca cor-
respondencia encara encara. La tas-
ca oficial però vea ben el dia;
ella és primer.

Dimecres dia 30 novembre.

A les vesit ja feina al refe-
gi que estere feut. Feut amb
d'altre companyes serafins
ben treballat. bastant, i altre
infermeres.

Dinant el dia, feing

Per la nit amb l'Elí i paires
 van els altres dies... interessant, solg...

Divendres, dia 3 novembre 1937

Alegria per la pensada que la
 mort el van atalà estranyament, però
 l'any i solà.

Ho de sentir molt per tractar-se d'un
 home de prestigi internacional però
 sense estudis sobre estranjería
 en gairebé tots els sentits.

Demani en pau...

Cada dia la guerra decacada pel
 finistes del Japó contra Xina, i Itàlia
 i Alemanya contra Espanya pren
 caràcter de més provocació. La
 Xina, la resistència ha de veure
 davant la potència bèl·lica del
 Japó; pel contrari, Espanya ja no
 recruta; el nostre exèrcit fa front
 d'una manera digna als finistes,
 i tant és així que als cercles
 internacionals se parla molt de
 com ha d'acabar la guerra, es

majoria dels grans soldats que foren
amb la victòria de Franco, però
es fetran...

Creabo de elegir el llibre del
secretari judicial de Burgos du-
rant un any de dominació nacio-
nalista, anomenat Octavi Ruiz
Vilaplana, i titulat "En caso fe..."
que és porucosell, car sinera-
ment expressa el que ha veït
en aquella zona i que és vera-
ment terrible.

Cal tenir un compte que
l'autor és un catòlic de bon sentit
i dir les mil parts dels fanàtics
reaccionaris i catòlics d'aquella
part d'Espanya.

Allí domina el reaccionarisme,
el somni d'un imperisme que no
poden veure, la heresia i el feixisme.
Exactament el que em buscava.

Dimecres, dia 4 de ^{desembre} ~~novembre~~,
Telefonant a La Palera (Barça)

281.
pens), per Lleida, com que ha
costat una mica de comunicars,
se intervingut la Telefonta de
Lleida, amb lo qual se actua-
cat una conversa molt divertida.
Tenia una veu dolça i un nu-
rívere molt simpàtic; veu és na-
tural, però, no li he vist el finic;
no obstant quan vagi a Lleida
auré a tirar alguna "llam-
pregada" per la central, car m'ha dit
com era i com era divertida.

Dijous, dia 5 de desembre.
Havíem d'anar a Lleida amb
el cap de sanitat, però se hem
ajornat fins demà.
Arení hem inaugurat un "espé-
llic" composta de quatre "cintades"
que som en dueses, Biel, el meu
germà i jo, amb l'ajuda de alguns
mestres i obrers fra de l'Hospital.
Tot just inaugurada amb un èxit
regulor ja han demanat per in-

282

passar en Faverna, Bal, Berrós, Haines,
etc.

Dilluns, dia 6 de desembre.

Amb el capità Toca, el comandant Llena, el tinent Jordán i el trempat xòfer Ravard, hem anat a Lleida; en Toca i jo per qüestions oficials.

Casualment he trobat el senyor Miró de Forres al qual he saludat.

Després de dinar he anat a veure la Luisa i fins amb la seva companya de treball, hem passejat, heu pres cafè, hem parlat, etc.

Al Palace he saludat el capità d'Estat Major Sitjas, el meu bon amic Marañel, Arias, Celedra, etc. Tot coneixencies militars, i en canvi Lleida, la nova Lleida, gairebé no guarda ja cap rastre d'armament; tots o en fura, a la guerra.

La Luisa encara un sistema de vençura un ric nou en el

sentit que recollia intencionalment
 frases on hi entrova ^{altres} dures que confa-
 terintem amb mi.

Per ara no mull fer cap més
 comentari.

Dimarts, dia 7 de desembre.

Passem ara a dependre inter-
 gualment del Col d'Exèrcit. En aquest
 sentit, demes, amb el capità Escal,
 hem anat a la Subintendència admi-
 nistrativa i ens ho han confirmat.

No hi ha res en manera essencial.

Dimecres, dia 8 de desembre.

He anat a Montroó amb el "Lincoln",
 per tal de retirar els documents adminis-
 tratius corresponents al mes de desembre
 per passar-los al Col d'Exèrcit.

Final a Villanueva de Sigena de viu-
 gut en Blay, el qual a anat a veure
 la "noia".

Un raucó i suor feta.

Divendres, dia 19 de desembre.

No sé ni s'haure dit que tinc a l'Hospital el meu germà petit, un Delfi, que estava molt a Bucàrova. Ara doncs com els quatre germans a Sarinyera; el Delfi però que el pobre Delfi no podrà continuar-hi.

Quem fent la nostra vida a la República i va bé, esperant que cada dia anirem millorant.

A carrera bona han vingut alguns ferits procedents d'un bombardeig a Tàrragona per l'arribada facciosa. Hi han hagut moltes víctimes militars i població civil; no moltes, però...

Un dels casos ferides ha vingut una noia de 18 anys molt ben feta de tipus encara que no bella. La noia tenia una fractura total de fèmur i peroneu i després dues ferides més al braçol. Se li han fet dues transfusions de sang, se l'ha operat amb èxit, però no ho ha resistit i poc després de l'operació morí. Un altre ferit de Tàrragona gran ha estat

operat de la regió frontal, interessant-li
el cervell.

Després de l'operació respirava
molt bé i malgrat ésser molt prec
aeriu.

Mi vaies dones més ferides i adonc
un infant de tendra edat.

És otes aquestes víctimes ha estat segut
a una gran activitat, en el dia d'avui,
de ~~amb~~ aviacions.

Ben visible a l'empenta constant hi
ha hagut un fantàstic combat aeri
que jo no havia vist mai. No sé cer-
tament ~~quants~~ ~~era~~ els aparells perquè
era impossible parells de comptar-los;
alguns siren més de cent, d'altres
el més gran del món, si bé, però,
concretament no puc dir res.

Per ésser el més gran de món n'hi
havia d'haver més de cent-cinquanta, un
a Madrid, una vegada van arribar
a combatre alhora un nombre tan
elevat d'aparells.

Després ven cent de feixistes i seixant

La de mortals, i no ho recordo bé, me'l
em sembla que en caigueren vint-i-
set de nepres i tres de nojos.

Magnífic resultat!

Ahí es viu que tornarem a bom-
bardejar Barcelona i d'altres pobles
de primera línia. L'activitat seria, sempre
fou interessantíssima. Els resultats resumits
són, és.

El que veig pagar compradors d'a-
prop dels límits de la població civil.
L'obra veig pagar per tapar les sirenes,
carreu esbriatades però cupies a la torre
del campanar veig veure com es
L'obra a dir, algun feien fana.

Dinastia, dia 12 de desembre

Del la guerra m'he assabentat
que el resultat del combat seri
d'ahir i d'un altre que n'h'ha
saber va ésser el següent segons
el "part" oficial: els 9 bparcs,
uns altres un i en una amb el
pilot cauat.

És sícèl matem, no cal dir
que és esplèndid.

Dimecres dia 12 de setembre

Dot el dia que ens manaja l'ocia-
ció facciosa, i adue sa Torment
bombardejat l'estació d'aei. No
cal dir que passen la por de
consequiment.

Alcara però el foc de ple
no la estat tot mai; el dia
que no fagin hi haurà una
catàstrofe.

Demà m'impresq em deuen
a la "República"; i amic Gléner
éi.

Dilluns, dia 13 de setembre

L'ociaió de unen a' amb
bombardej propes, no altes
sense conseqüències.

Per la nit amb l'Elí; p.c
més o menys com cada dia.

Dimarts, dia 14 de desembre.

En a hora, veni amb la general sorpresa de tot, no han vingut els avisos serenis; tot ha estat celebrat.

Feia més de vint dies que no s'havia presentat un cas igual. La primera dia que l'Àfrica s'ha retirat de la S. de M. No m'ha pas caput i prou de dir que m'he alegrat, car ven més d'immensitat la cosa potser més aviat s'arranjara.

La situació d'Europa és greu i la de l'extrem Orient pitjor, i les successions sempre centimunt.

Finalment?

Dimecres, dia 15 de desembre.

Un nou dia de la sagrada mena de la març però sense vent. Feia un vent terrible! Tant és així que he anat amb el cotxe bufant

el vent sobre d'ell d'una ma-
nera tant fort que a primera in-
stació semblava que bombarda-
genia.

Continuen els quatre germans
h.

Dijous, dia 16 de desembre.

Aquí sempre s'ha sagut
ref d'aviació; en una sola
aloruna. Ara que bufava un
vent terrible també; el dia
clar.

Fa dos dies que acce un altre
señor a grates servei; és un vell
que no fa pas la cara del puc
realment, era abans de la guerra.
És un fort propietari republicà
del Villanueva de Gallo, que va
haver de marxar per ésser d'es-
guerra.

No va abandonar tot, en ca-
pitalòs! i ara fa de señor i la seva
ovna retaja per tal de pagar

menjar.

Dimecres, dia 14 de novembre.

A les nou h sortí amb el
 cotxe per anar a recórrer el
 circuit d'hospitals del nostre País d'Exe-
 cutiu en funcions de Cap Administratiu
 a l'Arx. de Barbis seu d'imat
 amb el xèfer esplèndidament en una
 una correguda d'una Dupri seu
 anar a Forcalles, on feia diel que
 no n'havia estat. Feia un fred
 terrible i el poble era desert; l'Hospi-
 tal, on n'havíem passat feu base
 estant tacat i desaparegut; en vista d'a-
 xò i sense anar enllac més, se anar
 a casa del Fedoro el qual era a fora
 del poble. N'havia les germanes mare,
 etc; la germana petita (d'un setze anys)
 més riuca que riuca.

He romangut una estona a la
 llar del foc i després de un rotomament
 recórrer França.

La germana petita ~~un~~ ha vingut

291
a continuació fins a la besta, moltes
altres coses podria fer un fred
molt més. M'ha agradat força, força...
En quant a l'hospital, se veintat
la zona zero.

Dissabte, dia 18 de desembre.

Els feixistes ja temps que van anun-
ciant a "roj de bombes y platillo" una gran
operació en aquest front. A tal efecte
fan tot unes proclames convenint
als nostres soldats a despr-se amb ell,
donant-los el temps fins el dia 25 d'aquest
mes, i dient al propi temps que el dia
25 ja no s'obrien a temps, perquè
la gran operació "inmensurable" se des-
tendria tot.

Y és el cas que la "gran operació" els
hi costa per ara l'encerclament total
de Zeraol, amb pèrdua de canons,
material y molts presoners.

Diumenge, dia 19 de desembre.

Avem la sortit a acabar la visita

d'inspecció als hospitals d'aquest 5° Exèrcit. He anat a Bayaroz, Puygalba i Lluç de Felc.

La part administrativa d'aquests hospitals seria bona si' col·loc d'un administrador. Però verganya hi haquí un bon administrador. És un mltany pit les mil parts d'ell; ja, però, encara no el veure i probablement no en sia res. És canvi; ell, més "vini" que nosaltres, els "bona fe"; el, però, ens referíem dels "jefes", ja és l'interent de interdència

Dilluns, dia 20 de ~~desembre~~.

Ara es dia que Gerol, si no havia caigut estava a punt. L'Estina que no hi hagi premsa.

Dimarts, dia 21 de desembre

He baixat el camp més altre que tenia a primavera està a punt de marxar a Barcelona; per tant deixarà ja el treballer amb mi. En Pacabí ara està malalt; té

una grip.

El més interessant però és que a dos
nova hora de la tarda han vingut el ma-
teix Sargés de la Caserna General i en
la nit, que, segons notícial rebudes del
Ministeri de Defensa, la ciutat de Ferol ha
vingut en poder nostre.

No cal dir l'explosió d'entusiasme
que aquesta notícia ha produït en-
tre quan tots nosaltres. M'hauria agra-
dat, però, en aquell moment, poder-me
retenir exteriorment la meua alegria
per veure objectivament l'expressió
dels nostres dels altres, car potser
n'haquíes trobat algun nu xic feixigut.

Si una sigui aquesta ciutat és la
primera que ^{com a capital de província} conquerirem des de que
lluitem i d'aquesta feïó és d'unes mes-
sata important; puera la dita d'un
exercit que en era sivera ataca i
una i a més dona un exemple
de civisme i humanitat innocents, a
permetre l'evacuació de tota la po-
blació civil de Ferol i a d'altre la

militar, per no sotmetre-la al dolor
i la mort en què ells sumiren les
ciutats mortes que caigueren en poder
d'ells

Quina manera més diferent de
fer la guerra? quines lliges per les
democràcies, ni volguessin aprendre-les?
quines comparacions? Guernica - Berlín?

Aquesta és la "còpula" dels "rojos"
els bandits i assassins que diuen ells.

No cal comentari: "Cautin fet i
mentin barbes."

El nostre exèrcit és ja una cosa
sèria, comença a ésser una força im-
portant i ho serà cada dia més no
fins a vençer aquesta guerra ni
fins a vençer tot el capitalisme que
per vergonya del nostre país creuria
vieu.

Juan al món ja no hi hagi ene-
mies de classe, el nostre aquest exèrcit
modèl és ferà invencible i l'arraco-
narem; mentre tant cada feru serà
més gran i fort.

Tierras, dia 22 de desembre.

La prensa d'aquí confirma la
prensa de París per les nostres forces.
A alguns titelles ho comenta de
manera entusiasta.

No cal dir d'alegria que també
un confirma la dita guerra.

Ara a esperar el resultat; i es dir
què?...

Aquest moti ho marcau en
l'any cert Barcelona per tal de
revisar d'entrar de moment de la
federalitat.

Ho estat per mi un excel·lent començament
i un no menys bo subseqüent;
mai havia tingut amb ell ni la
meia l'len disputa ni contrarietat.

Dijous, dia 23 de desembre.

Un altre ha anat a desenvolupar
l'El i de estat integrat el país
que era, pena estava, car hi està-
va bé amb ella.

A desgrat del temps que fa

que l'acompagnar i la Cer, no veia
 cariso pas i hi des fruits munt;
 hi s'oc feig i no obstant, estimoq-
 la intensament com es pot estimar
 una prouca, no ho feig, millor
 no ho sento.

Dimecres, dia 24 de desembre.

No rebut ningú lletra de la
 Lluïa Sans. Heu dir una sèrie
 de coses que no se'g enteny pas
 gaire; vol que l'escrigui i no se'
 que més... sembla que s'encanaria
 de mi ara.

Areni, nit bona, ho hem celebrat
 una mica amb pastissos, variats licors
 i xampany; després amb un vilat, Pom,
 el Cendrari, Pavaud, etc. hem anat
 per ballar però no ha estat possible
 perquè ja haviem marxat.
 El pla, però, era dolent.

Dimecres dia 25 de desembre
 D'his va ésser Nadal i res;

un nadal com el de l'any passat:
 pot: ni a salt ni a baix.

Amb aquesta ocasió recorde
 el que volig escriure l'any passat
 amb tot data com bé i
 fambré accorde que quan
 va fer el primer diuerna-
 ri de què escriu en aquest diari,
 no puc ni tant deueny exemple
 ni d'acostar-lo.

Això sembla una ^{altra} fal·la
 de un miteid: sembla que
 no s'ha tingut mai voluntat
 d'escriure; no faig res de litera-
 tura, no surt a amitats, no
 llegixo llibres quan de cap me-
 na i molt menys de literatura;
 a penes llegixo la premsa; quan
 escriu així, al diari, ho faig
 gairebé sempre breument i
 amb poca comentari; en tro-
 les que porto un ritme de
 vida que abans no feia; i, en
 finalment, en tords que en-
 ceu-

per un càrrec de guerra; faig
la guerra (des del meu càrrec)
i us mès; amb entusiasme,
amb voluntat, amb el que
puc...

Ara mateix escriuria molt
més, però no pot ésser: l'amb-
liment, aquell ambient emperat,
en manca, la quit, els metges,
els companys en són in-
finitament, en fan marxar
les idees; tinc uns presump-
tos que m'esperen; uns vini-
mes que venen tard; una corre-
pondència que s'ha de contestar;
uns vales que s'han de fer i...

Dia 27 d'octubre.

Avui dem Lingüística una reunió
a la Junta Econòmica facultativa del Ho-
pital. S'hi han debatut temes i coses
interessants per la bona carrera del
servei.

Ja, segons el Replacet, he obtingut

de secretari.

Dia 29 de desembre, dimarts.

Arribi a les vint i tres hores
d'arribada per mar, lian d'in-
fermeria. N'hi de força magneta
i força. Tenen com a mira.

La darrera hora de l'any me
esport i una alegria a la vegada:
hem rebut una lletra de com
en lo que el pare me deia
que seria la mare, la
missia del Delfi a veure'ns.

En rap quem pro veigim
fals mal esforç que fuguim
cançar tanta veint i tres hores
meu del, deuat el càrrec que
jo tinc. L'alegria no cal dir-
ho, de veure la mare.

Juan se dirigia al xalet de la
"República" m'ho trobet amb una
doble sorpresa, car amés de la
mare i la missia del Delfi hem
vingut la Rosa, una amiga de

casa i la Mercè Toig, una ampa
de Montcada.

M'ha molestat molt la vigi-
giosa d'aquesta casa, a més del
que ja representen les altres cases.

Dia 21 de desembre, 1937

Avui, aquesta romoria de marxa
la nova mare i companyia de re-
fugei del Barcelona.

Alguns aniran a Ferret i esperaran
el fuet que els hi portarà les novetats
d'arris a col fiu.

Per la nit hem anat al ^{nu}baix
esquinteat per novetats materials al
Partit Comunista. M'he hagut gran cura
de licors, xampany i postells.

A primera hora han vingut
l'albelda en Plans i en López.
L'albelda anava begut i després
de fer bromes amb en Ferrer
els han suspès pusp mi, però
d'una manera tan intolerable
que jo he reaccionat violenta-

ment i ben amat cristià.

L'aparent incident n'ha vingut una sèrie de comentaris i sigüetes que, com era natural, han estat enquistoses i davant del caràcter afegit i autoritari d'ell, han tocat els caràcters, potser per sempre més, a desgrat del bon seny dels altres companys.

Ha estat un principi d'un accidentat, com a les pràctiques després de xerrar molt sobre la qüestió ben amat a després.

Dia 1er de gener del 1938

Comencem un altre any i fent la guerra.

Acabo aquest punt perquè el veig acabar començant en la sala gran porta. Des d'allavors fins ara, han passat vint-i-vuit dies més, una mena de repetició d'aquell parintin de pocs passats i tot per qüestió d'aur.

biunt i de temps apropiat.

L'avors, en data 1ra anava a escriure el que comença aquest concertai, però esperant nous mil·lors ocario a fi se transcrivere fidelment se que sentia, la forma u temps fins avui dia se el material mes

Durant aquest interval se diel se anot a Lleida dues o tres vegades i se vist la Lleira Sans, en qual, regous sin el xòfer 'Pobal' na, eta bojanent enumerada de mi.

Amb ella i amb la recuperada del rap dels serveis farmacèutics de l'Exer ut de l'Est, se anot varies vegades al cinema. Les notes venudes han estat gairebé les de sol enumerats se primer temps. Allò de les cartes, l'oblit, etc. es necessia; mai però, han declarat res en concert per part nova i ella tampoc res, naturalment; jo sempre feia que deixar aquest

el moment que s'establiu.

Ara ja és a Barcelona i ja m'ha escrit una lletra; tot just acabada d'arribar.

Durant el nostre interval de sig he anat amb l'Etí...

(Ara, les 8'30 del vespre em comunicaren que la llet s'ha fet malbé i af bullir-la; deina-ho tot i a presumpció que aquesta origen substituïda)

Dia 27 de març del 1938

Elarrer comentari que resta escrit en aquest accidentat Diari, per la data de 1er de març d'aquest any i acabat amb data 29 del març. L'ha final.

Interès, com ara, en proporcionar transcriure notes interessants de la meua vida i com es pot fàcilment comprovar en aquell material comentari de l'any acabat com devia; un incident (aquell dia la llet s'ha malbé)

per motiu per fallar de sobtadament.

D'aquell temps ençà ha tornat
 passar un altre interval força llarg
 de dies i durant aquestes dies moltes
 coses interessants en variats aspectes,
 de majoria de les quals dignes de
 prendre la nostra nota, però, llavors,
 com abans, com potser ara i
 com ardu després, no feu possible
 Motar? Potser ni dignèssim un rol
 motar, creient i repugnant de dirien
 Lot; potser amb aquest mot m'h.
 Laura per fer pertorcar la
 meua negligència forçada; de pot-
 der, amb veires a la justificació
 per part d'ella, més per la pro-
 duï. So per ja opinar. ^{Aquí mot} ^{noia guerra!}

I Ara no emprenc de nou la
 vintura d'aquestes pàgines amb l'es-
 perança de continuar-les demà i els
 dies successius; l'emprenco perquè fins
 moltes coses per dir i precisament
 ara hi disento d'un lleure que no
 gaudisco sempre; un lleure agitat,

seguitat i fricció com els traços
d'argents llestos unig. adulterats
per culpa del dit gas que per feina h.
en cas de qual no puc flectar-lo i
la resta de la seva imperfecció per
l'ambient i generalitat de la nova
cal·ligrafia.

Una mateixa se de dirar d'ordinar
perquè s'ha fet foc i no tenir
avui demà elèctrica.

En defecte, noto a para, en cas de
en un país i continuen.

Estem a Monte Lulia, una propia-
tat esplendorosa situada entre Ollolte
de Cuenca i Binéfar. En aquesta pro-
piedad hi han instal·lat l'Hospital de Can-
banya que fins ara a Saragossa, la
qual vila han tingut d'evacuats amb
motiu d'un atac feixista a l'XI Cos
del nostre Exèrcit.

Abans d'aquest atac, a quins tets
diré que els feixistes podrien matar a justos
sols demanant: italians (bons i ma-
quins) en canvi per Berol; engiés

d'arribar pel XII Es: prenoverem un
 gran paperera una sèrie de l'abeg
 i telèmetes, entre quins pells h. fi-
 guren els regients importants: Bel-
 chite, Hijar, La Puebla de Hija, Cap, Jás-
 fago, Palencia, Olorosa, Alvaris, etc.

Ara que estant per l'XI: ja
 han pres l'augurari, Fardienta, Pujana-
 los, Pina i feha com a segurs; però
 com que anem bastant retardats de
 notícies i premsa, no fue dir res més
 on ferir; no obstant som en que
 ja se'hem produït varis més.

Per crani, per fer que s'ha fet
 fere del tot, ~~se~~ s'acabat la tinta de
 l'estilo i la llum elèctrica no ve;
 devia, si fue, a continuació.

Dia 4 d'abril del 1935

El dia 27 de març, data del darrer
 comentari, em proposava, si podia,
 continuar el dia regient aquell
 resum; mes no fue possible, use
 aquella mateixa nit a les dues

se la continuada en el cridar i oblidament
 en tal se que arribarem al
 nostre bagatge a fi d'arribar
 immediatament a l'Hospital, puix els
 vehicles fèrriets arriben a punt d'ar-
 ribar a la propera línia del
 ferrocarril.

L'Administració i serveis sanitaris
 d'aquí estot un dels més veritables estel de
 confiança i als Grans moments n'hi
 haigut hagut un gran paper per a la
 salut pública.

De Monte Julia varem anar a
 Biedfor on caprí de vieta i quatre dies
 fèrriets vers Comarques, poblle situat
 uns a Catalunya. Durant el viatge i
 en ésser a l'estació de Pausant, va ésser
 bombardejat i intruït el tren en el
 punt d'arribada. Allí es parà de ma-
 nifest la concòrdia que guanyava la
 majoria del personal de l'Hospital i
 molt singularment els metges i practicants,
 els quals ja havien fet un bon paper
 en l'emergència de Monte Julia al